

Wyżyna Częstochowska

sto pytań o północnej Jurze

Poziom trudności: Średni

1. Park Krajobrazowy "Orlich Gniazd" po utworzeniu leżał w 3 województwach; kiedy powołano częstochowski fragment parku ?

- A - 1980
 - B - 1981
 - C - 1982
 - D - 1983
-

2. najstarszy szkielet nietoperza na ziemiach polskich znaleziono w Jaskini :

- A - Deszczowej
 - B - Kroczyckiej
 - C - Sulmowej
 - D - Żabiej
-

3. do którego powiatu należy gmina Janów ?

- A - częstochowskiego
 - B - myszkowskiego
 - C - włoszczowskiego
 - D - zawierciańskiego
-

4. zamki Bobolice i Mirów leżą w:

- A - gminie Kroczyce
 - B - gminie Niegowa
 - C - gminach Kroczyce i Niegowa
 - D - gminach Niegowa i Włodowice
-

5. który z rezerwatów na Wyżynie Częstochowskiej jest najmniejszy (4,1 ha)

- A - Góra Chełm
 - B - Kaliszak
 - C - Ostrężnik
 - D - Zielona Góra
-

6. w południowej części Jury Krakowsko-Częstochowskiej istnieje Ojcowski Park Narodowy, a w północnej części postulowane jest utworzenie:

- A - Częstochowskiego Parku Narodowego
 - B - Jurajskiego Parku Narodowego
 - C - Północnojurajskiego Parku Narodowego
 - D - Złotopotocko-Olsztyńskiego Parku Narodowego
-

7. w których powiatach miałyby powstać projektowany park narodowy

- A - częstochowskim i myszkowskim
 - B - częstochowskim i włoszczowskim
 - C - częstochowskim i zawierciańskim
 - D - częstochowskim, myszkowskim i zawierciańskim
-

8. Jaskinia Głęboka już w latach 70. została przystosowana do zwiedzania, lecz uległa dewastacji. Ponownie prace prowadzące do jej przystosowania dla ruchu turystycznego podjęto w roku:

- A - 2002
 - B - 2004
 - C - 2006
 - D - 2008
-

9. Która jaskinia jest najdłuższa na Wyżynie Częstochowskiej (i jednocześnie na całej Jurze)

- A - Brzozowa
 - B - Szczelina Piętrowa
 - C - Wierna
 - D - najdłuższa jest na południu (Wierzchowska Górna), a na północy - Brzozowa
-

10. która jaskinia na Jurze jest najgłębsza ?

- A - Głęboka
 - B - Studnisko
 - C - Urwista
 - D - Wielka Studnia Szpatowców
-

11. Jaskinię Brzozowa odkryto na przełomie lat:

- A - 1991/1992
 - B - 1996/1997
 - C - 1999/2000
 - D - 2002/2003
-

12. ile osób poniosło śmierć w Wielkiej Studni Szpatowców

- A - 3
 - B - 5
 - C - 7
 - D - 9
-

13. okryta złą sławą Wielka Studnia Szpatowców leży w rezerwacie:

- A - Góra Chełm
 - B - Góra Zborów
 - C - Sokole Góry
 - D - nie leży na terenie rezerwatu
-

14. po opadach w 2006 r. zapadła się ziemia (odsłaniając jaskinię) w:

- A - Mzurowie
 - B - Niegowie
 - C - Ogorzelniku
 - D - Tomiszowicach
-

15. Kocia Studnia znajduje się w:

- A - Skarżycach
 - B - Skrajnicy
 - C - Tomiszowicach
 - D - Żerkowicach
-

16. zamek Olsztyn oblegały wojska Jagiełły w roku:

- A - 1389
 - B - 1391
 - C - 1393
 - D - 1395
-

17. kto obronił zamek olsztyński przed wojskiem arcyksięcia Maksymiliana (ten bohater podobno poświęcił swego syna)

- A - Maćko Borkowic
 - B - Borzysznic
 - C - Kacper Karliński
 - D - Spyto z Melsztyna
-

18. największy zachowany zespół bunkrów niemieckich (budowanych w ramach OKH Stellung - przeciw Armii Czerwonej) znajduje się koło:

- A - Kotowic
 - B - Mstowa
 - C - Ostrężnika
 - D - Przysiółkowic
-

19. jest to miejscowość w gminie Żarki, znana z ośrodków wypoczynkowych nad zalewem Ordonki (okresowy potok), niedaleko wsi znajduje się m.in. Studnia w Tankowcu

- A - Ostrów
 - B - Przewodziszowice
 - C - Suliszowice
 - D - Zaborze
-

20. strażnica w Przewodziszowicach należała w latach 1424-44 do zwolennika husytów:

- A - Dobiesława Kobyłki
 - B - Mikołaja Kornicza Siostrzeńca
 - C - Spytki z Melsztyna
 - D - Teodozjusza Kownackiego
-

21. najbliższej Niegowy znajduje się:

- A - Gliwicka Studnia
 - B - Jaskinia Kamiennego Gradu
 - C - skała "Łeb"
 - D - Szczelina Piętrowa
-

22. w Łutowcu znajdują się:

- A - jaskinie Kamiennego Gradu i Szczelina Piętrowa
 - B - fragmenty niemieckich bunkrów
 - C - pozostałości strażnicy obronnej
 - D - pozostałości zamku rycerskiego
-

23. słynną pstrągarnię w Złotym Potoku założono w roku:

- A - 1886
 - B - 1889
 - C - 1896
 - D - 1899
-

24. gdzie oddział Z. Chmieleńskiego stoczył zwycięską bitwę z Rosjanami (6.07.1863)

- A - Janów
 - B - Ostężnik
 - C - Złoty Potok
 - D - Żarki
-

25. miasteczka na Jurze w 1869/70 straciły prawa miejskie, ale niektóre z nich odzyskały je po II wojnie światowej - najszybciej:

- A - Olsztyn (k Częstochowy)
 - B - Ogrodzieniec
 - C - Pilica
 - D - Żarki
-

26. na wschód od Kroczyt rozciąga się region Jury zwany:

- A - Dolinki Kroczyckie
 - B - Dolina Krztyni
 - C - Obniżenie Pradeł
 - D - Obniżenie Szczekocińskie
-

27. korytarz tej jaskini ma dł 54 m, w większości swej długości jest bardzo niski -

aby go przejść trzeba prawie cały czas się czołgać - mowa o Jaskini

- A - Berkowej
 - B - Deszczowej
 - C - Sulmowej
 - D - Żabiej
-

28. jest to niewielka grota znana z odkrycia w niej grotów strzał świadczących o pobycie Scytów

- A - Dziurawiec
 - B - Okiennik Mały
 - C - Okiennik Rzędkowicki
 - D - Okiennik Wielki
-

29. Żerkowice (miejscowość niedaleko Okiennika Wielkiego) leżą w

- A - gminie Kroczyce
 - B - gminie Ogrodzieniec
 - C - gminie Włodowice
 - D - granicach Zawiercia
-

30. w tej miejscowości znajduje się najstarszy kościół na północnej Jurze (z fragmentami romańskiej architektury)

- A - Dzwonowice
 - B - Giebło
 - C - Przybynów
 - D - Złoty Potok
-

31. zamek "Bąkowiec" znajduje się koło:

- A - Mokrska
 - B - Mokrusa
 - C - Morska
 - D - Morskowa
-

32. "Ateny Olkuskie" działały w:

- A - Kroczycach
 - B - Olkuszu
-

- C - Pilicy
 - D - Włodowicach
-

33. kto ok 1870 roku założył szkołę agronomiczną z dużą biblioteką (zyskały miano "Aten Olkuskich")

- A - Michał Fedorowski
 - B - Michał Poleski
 - C - Mirosław Borkowski
 - D - Mirosław Janowski
-

34. tzw. "źródło zdarzeń" daje początek:

- A - Ludwince
 - B - Potokowi Ostężnickiemu
 - C - Wiercicy
 - D - jest to źródło epizodyczne (woda wypływa raz na kilka lat)
-

35. rezerwat "Parkowe" - jeden z największych rezerwatów północnej Jury - ma powierzchnię ok

- A - 54 ha
 - B - 160 ha
 - C - 216 ha
 - D - 383 ha
-

36. Brama Twardowskiego znajduje się:

- A - na terenie rezerwatu Ostreżnik
 - B - na południe od źródeł Zygmunta
 - C - na północ od źródeł Wiercicy (przy drodze do Siedlca Janowskiego)
 - D - w Suliszowicach
-

37. Diabelskie Mosty znajdują się:

- A - na północ od źródeł Wiercicy (przy drodze do Siedlca)
 - B - na południe od źródeł Zygmunta (przy drodze Żarki-Janów)
 - C - w rezerwacie Ostreżnik
 - D - na Jurze Południowej (Czerna)
-

38. wysokość masywu góry Zborów to ... (m.n.p.m.)

- A - 449
 - B - 462
 - C - 489
 - D - 502
-

39. która z niżej wymienionych jaskiń północnej Jury jest najdłuższa

- A - Koralowa
 - B - Olsztyńska i Wszystkich Świętych
 - C - Studnisko
 - D - Szczelina Piętrowa
-

40. parafie w Niegowie i Przybynowie powstały około roku (uwaga! obecne kościoły pochodzą z lat późniejszych - pierwotnie były drewniane)

- A - 1285
 - B - 1305
 - C - 1325
 - D - 1345
-

41. w 1712 roku miała miejsce bitwa między zwolennikami Augusta II Sasa i Stanisława Leszczyńskiego pod:

- A - Lelowem
 - B - Niegową
 - C - Olsztynem
 - D - Żarkami
-

42. północną Jurę przecinają drogi krajowe nr:

- A - 43 i 75
 - B - 46 i 78
 - C - 43 i 78
 - D - 46 i 75
-

43. która linia kolejowa przecina północną Jurę (Wyżynę)

Częstochowską)

- A - Centralna Magistrała Kolejowa
 - B - Kolej Warszawsko-Wiedeńska
 - C - Magistrała Węglowa
 - D - linia Koniecpol-Kraków
-

44. pozostałości grodziska w paśmie Skał Kroczyckich znajdują się na górze:

- A - Berkowej
 - B - Łysaku
 - C - Popielowej
 - D - Słupsko
-

45. grodzisko "Osiedle Wały" leży:

- A - na terenie rezerwatu Ostrężnik
 - B - na terenie rezerwatu Parkowe
 - C - między Janowem a Złotym Potokiem
 - D - między Złotym Potokiem a Gorzkowskimi Górami
-

46. która z tych jaskiń leży najbliżej Trzebniowa ?

- A - Księdza Borka
 - B - Ostężnicka
 - C - W Cichym Wzgórzu
 - D - Żabia
-

47. Pustelnia św Ducha jest w:

- A - Czatachowie
 - B - Czepurce
 - C - Częstochowie
 - D - Leśniowie
-

48. kamieniołom "warszawski" działał koło:

- A - Biskupic
 - B - Choronia
 - C - Kielnik
-

- D - Siedlca Janowskiego
-

49. inna nazwa Jaskini Siedleckiej to:

- A - Dupka
 - B - Dziupla
 - C - Dziura
 - D - Szkolna
-

50. na terenie rezerwatu Sokole Góry NIE znajduje się góra

- A - Białko
 - B - Donica
 - C - Jodłowa
 - D - Pustelnica
-

51. legenda o rodzie Piętaków dotyczy

- A - Góry Zborów
 - B - Jaskini Ostreżnickiej
 - C - Złotego Potoku
 - D - Żarek
-

52. kto jest właścicielem zamku w Mirowie ?

- A - Baryła
 - B - Dariusz Lasecki
 - C - Jarosław Lasecki
 - D - Wspólnota Wsi Mirów
-

53. gdzie znajduje się największe w tej części Jury miejsce straceń (hitlerowcy zamordowali tam w latach 1940-44 ponad 2 tys. osób)

- A - w lesie koło Apolonki
 - B - na południe od Kotowic
 - C - na północ od Olsztyna
 - D - koło Żarek (na Parchowatce)
-

54. ten rezerwat leśny (pow. 53 ha) utworzono pod koniec 1995 roku, chroni zespoły buczyn w lessowo-jurajskim krajobrazie północnej Jury

- A - Bukowa Kępa
 - B - Kaliszak
 - C - Ostrężnik
 - D - Zielona Góra
-

55. od północnego-wschodu z Wyżyną Częstochowską sąsiaduje:

- A - Niecka Nidziańska
 - B - Nizina
 - C - Wyżyna Przedborska
 - D - Wyżyna Kielecka
-

56. koło tej miejscowości niegdyś działała duża piaskownia, w której teraz jest tor off-roadowy

- A - Biskupice
 - B - Łutowiec
 - C - Moczydło
 - D - Siedlec Janowski
-

57. w Olsztynie (k Częstochowy) jest największa w Polsce (i jedna w większych w Europie) szopka ruchoma, zbudowana przez:

- A - Dariusza Laseckiego
 - B - Felicjana Potockiego
 - C - Jana Wiewióra
 - D - Krzysztofa Wieczorka
-

58. drewniany kościół św Idziego jest w:

- A - Krasawie
 - B - Kroczycach
 - C - Zaborzu
 - D - Zrębicach
-

59. grób tego majora-olimpijczyka znajduje się niedaleko Złotego Potoku

- A - Gołębiowskiego
- B - M Nalepy
- C - M Piaseckiego
- D - H Wrzoska

60. w Lelowie znajduje się grób cadyka:

- A - Bidermann
- B - Elimelecha
- C - J. I. Horowitza
- D - L. Izaaka

61. w której z niżej podanych miejscowości NIE ma klasztoru

- A - Mstów
- B - Święta Anna
- C - Zrębice
- D - Żarki

62. w którym roku w Złotym Potoku przebywał Zygmunt Krasiński ?

- A - 1851
- B - 1854
- C - 1857
- D - 1859

63. która z tych miejscowości jest najstarsza (założona najwcześniej)

- A - Gorzków Stary
 - B - Mstów
 - C - Staromieście
 - D - Żerkowice
-

64. kościół w Kroczykach słynie z:

- A - chrzcielniczy
 - B - figurek
 - C - obrazów
 - D - ołtarza
-

65. ta stara miejscowość znana jest z klasztoru, przełomu dużej rzeki i Skały Miłosnej

- A - Mrzygłód
 - B - Mstów
 - C - Pilica
 - D - Złoty Potok
-

66. kto napisał "Lud okolic Żarek Siewierza i Pilicy..." (dwutomowe dzieło o etnografii regionu wydane w 1888 roku)

- A - Michał Fedorowski
 - B - Michał Poleski
 - C - Mirosław Borkowski
 - D - Mirosław Janowski
-

67. niedawno wyznaczony szlak "Dróżki św. Idziego" ma kolor:

- A - czarny
 - B - niebieski
 - C - zielony
 - D - żółty
-

68. Jaskinia Wierna jest koło:

- A - Ostrężnika
 - B - Siedlca Janowskiego
 - C - Trzebniowa
 - D - Złotego Potoku
-

69. w Rudnikach (k Zawiercia), Ostrowiu (k Żarek), Dębowcu (k Poraja) działały:

- A - kamieniołomy margli
 - B - kamieniołomy wapienia dolnojurańskiego
 - C - kopalnie rud żelaza
-

- D - kopalnie wolframu
-

70. aleja lipowa (pomnik przyrody), składająca się w większości z przeszło 300-letnich lip, znajduje się koło:

- A - Choronia
 - B - Kusiąt
 - C - Mzurowa
 - D - Piasku
-

71. koło tej wsi znajdują się m.in. pozostałości strażnicy i skała Turkawka (z "jaskinią skarbów")

- A - Łutowiec
 - B - Ostrężnik
 - C - Przewodziszowice
 - D - Suliszowice
-

72. Jak nazywał się zbój - jurajski odpowiednik "Janosika" ?

- A - Karlik
 - B - Mularski
 - C - Ondraszek
 - D - Rybczyński
-

73. Armia Czerwona wkraczała na Jurę w:

- A - listopadzie 1944
 - B - grudniu 1944
 - C - styczniu 1945
 - D - lutym 1945
-

74. które z niżej wymienionych zespołów źródeł są objęte ochroną (jako pomnik przyrody)

- A - Czarnej Przemszy w Bzowie
 - B - Warty w Kromoławie
 - C - przykorytowe źródła w Mstowie
 - D - źródła w Zdowie-Pile
-

Wyżyna Częstochowska

sto pytań o północnej Jurze

Poziom trudności: Średni

Karta odpowiedzi

1. C
2. D
3. A
4. B
5. C
6. B
7. A
8. C
9. C
10. B
11. C
12. B
13. D
14. D
15. A
16. B
17. C
18. D
19. D
20. B
21. A
22. C
23. B
24. A
25. D
26. C
27. A
28. C
29. D

- 30. B
- 31. C
- 32. D
- 33. B
- 34. D
- 35. B
- 36. C
- 37. B
- 38. B
- 39. D
- 40. B
- 41. D
- 42. B
- 43. A
- 44. D
- 45. B
- 46. C
- 47. A
- 48. D
- 49. A
- 50. A
- 51. B
- 52. B
- 53. C
- 54. A
- 55. C
- 56. A
- 57. C
- 58. D
- 59. D
- 60. A
- 61. C
- 62. C
- 63. C
- 64. D

- 65. B
- 66. A
- 67. C
- 68. A
- 69. C
- 70. A
- 71. D
- 72. B
- 73. C
- 74. D